

2025 жылғы «Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті» жанындағы «8D017 – Тілдер мен әдебиет бойынша педагогтарды даярлау бағыты (білім беру бағдарламалары: «8D01721 – Шетел тілі педагогтарын даярлау», «6D011900 Шетел тілі: екі шетел тілі») кадрларды даярлау бағыты бойынша

Диссертациялық кеңестің жұмысы туралы есеп

1. Өткізілген отырыстардың саны - 10 (он), оның ішінде 4 (төрт) қорғау жөніндегі отырыс, 2 (екі) диссертациялық жұмыстардың пысықталған нұсқаларын тыңдау жөніндегі отырыс, 4 (алты) ұйымдастырушылық-жұмысшы.

2. Отырыстардың жартысынан азына қатысқан диссертациялық кеңес мүшелері жоқ.

3. Оқу орны көрсетілген докторанттар тізімі (кесте)

№	ТАЖ	Оқу орны	Шифр, мамандық	Қорғау күні	Комитеттің шешімі бұйрықтың №, күні
1	Жубанова Шолпан Алдабергеновна	Абылай хан атындағы ҚазХҚжӘТУ	6D011900 шетел тілі: екі шетел тілі	2024 жылғы 30 сәуір 2025 жылғы 9 қазанда пысықтау бойынша.	Білім, психология және когнитивті ғылымдар жөніндегі сараптамалық кеңестің 2025 жылғы 9 шілдедегі қорытындысы, № 6 хаттама.
2.	Байшымырова Айгерим Утегеновна	Абылай хан атындағы ҚазХҚжӘТУ	6D011900 шетел тілі: екі шетел тілі	30 желтоқсан 2024 жылы 2025 жылғы 30 мамырда пысықтау бойынша.	«Дәреже беру туралы» 03.10.2025 жылғы № 1787 бұйрық
3	Асылжанова Данагуль Ерболовна	Абылай хан атындағы ҚазХҚжӘТУ	6D011900 шетел тілі: екі шетел тілі	2025 жылғы 25 маусым	«Дәреже беру туралы» 19.11.2025 жылғы № 2065 бұйрық
4	Бектурова Мадина Болатовна	Абылай хан атындағы ҚазХҚжӘТУ	8D01721 – Шетел тілі педагогтарын даярлау	2025 жылғы 27 маусым	«Дәреже беру туралы» 08.12.2025 жылғы № 2134 бұйрық

5	Пентина Евгения Олеговна	Абылай хан атындағы ҚазХҚЖӘТУ	8D01721 – Шетел тілі педагогтарын даярлау	2025 жылғы 30 маусым	«Дәреже беру туралы» 19.11.2025 жылғы № 2066 бұйрық
---	--------------------------------	-------------------------------------	--	-------------------------	--

4. Мынадай бөлімдері белгіленіп көрсетілген, есепті жыл ағымында кеңесте қаралған диссертацияларға қысқаша талдау:

4.1 Диссертациялық кеңес есепті жыл ішінде қараған диссертацияларға қысқаша талдау:

4.1.1 «6D011900 шетел тілі: екі шетел тілі» мамандығы бойынша «Интерактивті-иммерсивті тәсіл арқылы техникалық мамандықтағы студенттеріне арналған кәсіби бағытталған шетел тілін оқытудың ғылыми-әдістемелік негіздері» тақырыбындағы Жубанова Шолпан Алдабергеновнаның диссертациялық жұмысы:

1) қаралған жұмыстар тақырыптарына талдау;

Жубанова Шолпан Алдабергенқызының «Интерактивті-иммерсивті тәсіл арқылы техникалық мамандықтағы студенттеріне арналған кәсіби бағытталған шетел тілін оқытудың ғылыми-әдістемелік негіздері» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы цифрландыру, жаһандану және еңбек нарығы талаптарының трансформациясы жағдайында кәсіби шет тілдік білім беруді жаңғыртудың өзекті әрі пәнаралық мәселесіне арналған.

Зерттеу тақырыбы техникалық бейіндегі студенттерді даярлау сапасын шет тілдік даярлықты кәсіби пәндермен және заманауи цифрлық технологиялармен интеграциялау арқылы арттыруға бағытталған. Жұмыста шет тілін оқытудың дәстүрлі модельдерінен білім алушыларды аутенттік кәсіби контекстерге тереңдете тартуды және шет тіліндегі кәсіби-бағытталған құзыреттілікті (ШТКБҚ) қалыптастыруды қамтамасыз ететін интерактивті-иммерсивті форматтарға көшу қажеттілігі ғылыми тұрғыдан негізделген.

Ғылыми тұрғыдан ерекше қызығушылық тудыратын жайт – автор ұсынған интерактивті-иммерсивті тәсіл тұжырымдамасы. Бұл тәсіл интерактивті өзара әрекеттесуді, виртуалды және аралас иммерсияны, жасанды интеллект элементтерін, геймификация мен кейс-симуляцияларды біріктіретін синергетикалық модель ретінде қарастырылады. Аталған тұжырымдама негізінде концептуалды-мақсаттық, мазмұндық, ұйымдастырушылық-технологиялық және нәтижелік-бағалау компоненттерін қамтитын шет тіліндегі кәсіби-бағытталған құзыреттілікті қалыптастырудың интегративті моделі ұсынылған.

2) диссертация тақырыбының "Ғылым және технологиялық саясат туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия айқындаған ғылымды дамытудың басым бағыттарымен және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы

Жубанова Ш.А.-ның диссертациялық зерттеуінің тақырыбы Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылымды дамытудың басым бағыттарына, атап айтқанда «Педагогика» бағытына, сондай-ақ ғылым және білім беру саласындағы негізгі стратегиялық және бағдарламалық құжаттарға толық сәйкес келеді. Зерттеу нәтижелері Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңының, «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Заңының, 2023–2029 жылдарға арналған ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласын цифрлық трансформациялау және дамыту тұжырымдамасының, 2024–2029 жылдарға арналған жасанды интеллектті дамыту тұжырымдамасының, сондай-ақ білім беруді дамыту тұжырымдамасының және цифрлық экономика үшін бәсекеге қабілетті кадрларды қалыптастыруға бағытталған стратегиялық құжаттардың негізгі қағидаларымен үйлеседі.

Диссертациялық жұмыс білім беру үдерісіне цифрлық, интерактивті және иммерсивті технологияларды енгізу, халықаралық стандарттарға (CEFR, BGE) сәйкес кәсіби және коммуникативтік құзыреттерді қалыптастыру, сондай-ақ жаһандық кәсіби өзара әрекеттесу жағдайында тиімді қызмет ете алатын мамандарды даярлау жөніндегі мемлекеттік сұранысты айқын көрсетеді.

Зерттеудің құзыреттілікке негізделген, пәнаралық, цифрлық және интерактивті-иммерсивті тәсілдерге сүйенген әдіснамалық базасы педагогика ғылымының заманауи даму бағыттарына сай келеді және Қазақстан Республикасының жоғары білім беру жүйесін дамытудың стратегиялық міндеттеріне жауап береді.

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке ену деңгейін талдау.

Жубанова Шолпан Алдабергенқызының диссертациялық зерттеуінің нәтижелері кәсіби-бағытталған шет тілін оқыту практикасына жоғары деңгейде апробацияланып, тиімді енгізілуімен сипатталады. Зерттеудің негізгі қағидалары 41 ғылыми жарияланымда көрініс тапқан, олардың қатарында Қазақстан Республикасы Комитет ұсынған басылымдардағы мақалалар, шетелдік ғылыми журналдар, сондай-ақ Scopus және Web of Science дерекқорларында индекстелетін рейтингтік журналдардағы жарияланымдар бар. Бұл алынған нәтижелердің жоғары ғылыми маңыздылығын және халықаралық деңгейде мойындалғанын көрсетеді.

Зерттеудің маңызды практикалық нәтижесі ретінде виртуалды және толықтырылған шындық элементтерін, жасанды интеллект құралдарын, ойындық және кейс-симуляцияларды, сондай-ақ техникалық бейіндегі студенттердің шет тіліндегі кәсіби-бағытталған құзыреттілігін (ШТКБҚ) қалыптастыруға бағытталған интерактивті-иммерсивті модульдер мен жаттығуларды қамтитын цифрлық білім беру контентінің әзірленуі және енгізілуі атап өтіледі. Әзірленген материалдар ҚБТУ базасындағы Қазақстандық Теңіз Академиясының білім беру бағдарламалары мен оқу үдерісіне енгізілген.

Зерттеу нәтижелері ұжымдық монографияларда, AI-курстарды әзірлеуде, білім беру бағдарламаларына ЖИ-тьюторларды интеграциялауда көрініс тауып, сондай-ақ шетелдік мамандардың сыртқы сараптамасынан өткен. Ұсынылған модель мен әдістеменің тиімділігі тәжірибелік-эксперименттік жұмыс нәтижелерімен және халықаралық әрі республикалық ғылыми-практикалық алаңдарда кең көлемде апробациялануымен дәлелденген.

4.1.2 «6D011900 шетел тілі: екі шетел тілі» мамандығы бойынша «Ақпараттық-коммуникациялық ресурстар арқылы аудармашының кәсіби-негізделген құзыреттілігін қалыптастыру теориясы мен әдістемесі» («Теория и методика формирования профессионально-базируемой компетенции переводчика на основе информационно-коммуникационных ресурсов») тақырыбындағы **Байшымырова Айгерим Утегеновнаның** диссертациялық жұмысы:

1) қаралған жұмыстар тақырыптарына талдау;

Байшымырова Айгерим Утегеновнаның диссертациясының тақырыбы аудармашылардың кәсіби-негізделген құзыреттілігін ақпараттық-коммуникациялық ресурстарды пайдалану арқылы қалыптастыруға арналған. Жұмыста аудармашыларды заманауи білім беру технологиялары, лингвомәдени ерекшеліктер және мәдениетаралық коммуникация контекстінде даярлаудың теориялық аспектілері қамтылған. Негізгі назар аудармашыларды оқыту үдерісіне ақпараттық технологияларды интеграциялайтын құрылымдық-функционалды модельді жасауға бағытталған, бұл педагогика мен білім беру технологияларындағы өзекті үрдістерді көрсетеді.

2) диссертация тақырыбының "Ғылым және технологиялық саясат туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия айқындаған ғылымды дамытудың басым бағыттарымен және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы

Диссертация тақырыбы Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия анықтаған ғылым мен білім берудің негізгі бағыттарына сәйкес келеді. Атап айтқанда, ол ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың дамуы, кадрларды кәсіби даярлау және білім беруді цифрландырумен тығыз байланысты, бұл «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Заңының 20-бабының 3-тармағына сәйкес келеді. Жұмыс сондай-ақ 2023-2029 жылдарға арналған ғылым мен жоғары білімді дамыту тұжырымдамасында белгіленген, білім беру процестеріне озық технологияларды интеграциялауға бағытталған басымдықтарды көрсетеді.

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке ену деңгейін талдау.

Ақпараттық-коммуникациялық ресурстар арқылы болашақ аудармашының кәсіби-негізделген құзыреттілігін қалыптастыру әдістемесі оқу үдерісіне енгізілді; аудармашының кәсіби-негізделген құзыреттілігінің деңгейін анықтауға арналған құрылымдық компоненттер бойынша сауалнамалар мен тесттерді қамтитын диагностикалық құралдар жасалды; АҚР-дің лингводидактикалық әлеуеті анықталып, аудармашының кәсіби-негізделген құзыреттілігін қалыптастыруға арналған жаттығулар мен тапсырмалар жүйесі әзірленді. 2-курс студенттеріне арналған «Аудармашыларға арналған негізгі ағылшын тілі» электронды оқу құралы дайындалып, оқу үдерісіне енгізілді. Диссертациялық зерттеу барысында жалпы 17 (он жеті) жұмыс жарияланды.

4.1.3 «6D011900 шетел тілі: екі шетел тілі» мамандығы бойынша «Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар арқылы бастауыш мектеп оқушыларының шеттілдік коммуникативтік құзыреттілігін қалыптастырудың ғылыми-әдістемелік негіздері» тақырыбындағы Асылжанова Данагуль Ерболовнаның диссертациялық жұмысы:

1) қаралған жұмыстар тақырыптарына талдау;

Асылжанова Д.Е. «Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құралдары арқылы бастауыш сынып оқушыларының шет тіліндегі коммуникативтік құзыреттілігін қалыптастырудың ғылыми-әдістемелік негіздері» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы білім беру үдерісін цифрландыру жағдайында бастауыш мектеп деңгейінде шет тілдік білім беруді жетілдірудің өзекті мәселесіне арналған.

Зерттеу тақырыбы басым педагогикалық міндетті — бастауыш мектеп жасындағы оқушылардың шет тіліндегі коммуникативтік құзыреттілігін олардың табысты әлеуметтік бейімделуі мен мәдениетаралық өзара әрекеттесуге қатысуының негізі ретінде қалыптастыруды шешуге бағытталған. Автор ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, шет тілін ерте және жүйелі оқытудың маңыздылығын ғылыми тұрғыдан негіздеген, бұл оқушылардың оқу мотивациясын арттыруға және сөйлеу әрекетін тиімді меңгеруіне ықпал етеді.

Ғылыми тұрғыдан қызығушылық тудыратын жайт — автор әзірлеген ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құралдары арқылы бастауыш сынып оқушыларының шет тіліндегі коммуникативтік құзыреттілігін қалыптастыру моделі. Аталған модель мақсаттық, тұжырымдамалық, мазмұндық-іс-әрекеттік және бағалау-нәтижелік блоктарды қамтиды. Модельдің негізінде құзыреттілікке негізделген, коммуникативтік, когнитивтік, тұлғалық-бағдарлы және ақпараттық-технологиялық тәсілдер алынған, бұл педагогика ғылымының заманауи даму үрдістеріне толық сәйкес келеді.

2) диссертация тақырыбының "Ғылым және технологиялық саясат туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия айқындаған

ғылымды дамытудың басым бағыттарымен және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы

Асылжанова Д.Е.-нің диссертациялық зерттеуінің тақырыбы Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылымды дамытудың басым бағыттарына, атап айтқанда «Педагогика» бағытына, сондай-ақ білім беру және ғылым саласындағы стратегиялық құжаттарға толық сәйкес келеді. Жұмыстың нәтижелері Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңының, «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Заңының, Қазақстан Республикасының Стратегиялық даму жоспарының, Ғылым мен жоғары білімді дамыту тұжырымдамасының, ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласын цифрлық трансформациялау және дамыту тұжырымдамасының, сондай-ақ Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының негізгі қағидаларымен үйлеседі.

Зерттеу білім беру үдерісіне цифрлық білім беру технологияларын енгізу, функционалдық сауаттылықты және шет тіліндегі коммуникативтік құзыреттілікті оқытудың бастапқы кезеңдерінен бастап қалыптастыру жөніндегі мемлекеттік сұранысты айқын көрсетеді. Шет тілін оқытуда ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану білім мазмұнын жаңғырту және бәсекеге қабілетті, көптілді тұлғаны даярлау міндеттеріне толық сәйкес келеді.

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке ену деңгейін талдау.

Асылжанова Д.Е. диссертациялық зерттеуінің нәтижелері білім беру практикасына жоғары деңгейде апробацияланып, тиімді енгізілуімен сипатталады. Зерттеудің негізгі қағидалары мен қорытындылары республикалық және халықаралық ғылыми басылымдарда, соның ішінде Scopus дерекқорында индекстелетін журналдарда, сондай-ақ Білім беру және ғылым саласындағы бақылау комитеті ұсынған басылымдарда жарияланған.

Зерттеудің маңызды практикалық нәтижесі ретінде «EnglishLab» вариативтік курсының оқу-әдістемелік кешенінің әзірленуі мен енгізілуі атап өтіледі. Аталған кешен курс бағдарламасын, әдістемелік ұсынымдарды және жаттығулар жинағын, сондай-ақ «English for Fun» интерактивті электрондық оқу құралын қамтиды. Бұл материалдар жалпы білім беретін мектептің оқу үдерісінде сәтті апробациядан өтіп, бастауыш сынып оқушыларының шет тіліндегі коммуникативтік құзыреттілігінің қалыптасу деңгейін арттыруға ықпал етеді.

Зерттеу нәтижелері шет тілін оқыту практикасына жалпы білім беретін ұйымдарда енгізілген, педагог кадрлардың біліктілігін арттыру жүйесінде пайдаланылуда және шет тілі мұғалімдерінің, әдіскерлердің, сондай-ақ білім беру бағдарламаларын әзірлеушілердің кәсіби қызметінде қолданылуы мүмкін. Ұсынылған әдістеменің тиімділігі тәжірибелік-эксперименттік жұмыстың нәтижелерімен дәлелденген.

4.1.4 «6D011900 шетел тілі: екі шетел тілі» мамандығы бойынша «Цифрландыру жағдайында болашақ шет тілі мұғалімдерінің академиялық жазу құзыреттілігін қалыптастырудың ғылыми-әдістемелік негіздері» тақырыбындағы Бектурова Мадина Болатовнаның диссертациялық жұмысы:

1) қаралған жұмыстар тақырыптарына талдау;

Бектурова Мадина Болатовнаның «Цифрландыру жағдайында болашақ шет тілі мұғалімдерінің академиялық жазылым құзыреттілігін қалыптастырудың ғылыми-әдістемелік негіздері» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы алынған нәтижелерінің маңыздылығымен ерекшеленетін елеулі ғылыми үлес болып табылады. Автор болашақ шет тілі мұғалімдерінің академиялық жазылым құзыреттілігін цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану арқылы қалыптастыру моделін әзірлеп, оны ғылыми тұрғыдан негіздеген.

Зерттеуде академиялық жазылым құзыреттілігінің құрылымы жан-жақты ашылып, оның компоненттік құрамы айқындалған, цифрлық технологиялардың дидактикалық мүмкіндіктері анықталған, сондай-ақ академиялық жазылым мен ғылыми зерттеу әдістерін оқу үдерісіне жаңа оқу пәні ретінде енгізу тәсілі ұсынылған.

Жұмыстың айрықша маңыздылығы заманауи цифрлық құралдар жиынтығына негізделген цифрлық білім беру контентін әзірлеу және оны апробациялау арқылы айқындалады. Бұл оқытудың дербестендірілген тәсілін қамтамасыз етіп, білім алушылардың оқу мотивациясының артуына және олардың зерттеушілік дағдыларының дамуына ықпал етеді.

2) диссертация тақырыбының «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия айқындаған ғылымды дамытудың басым бағыттарымен және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы;

Диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен 2023–2025 жылдарға арналған ғылымды дамытудың басым бағыттарына, сондай-ақ Қазақстан Республикасында жоғары білім мен ғылымды дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасына толық сәйкес келеді. Атап айтқанда, аталған диссертациялық зерттеу «Білім беру және ғылым саласындағы зерттеулер», «Әлеуметтік және гуманитарлық ғылымдар саласындағы зерттеулер», сондай-ақ «Ақпараттық, коммуникациялық және ғарыштық технологиялар» бағыттарымен өзара үйлеседі.

Сонымен қатар, автор диссертациялық зерттеу тақырыбының Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2024 жылғы 30 қыркүйектегі № 466 «Ғылыми бағыттардың жіктеуішін бекіту туралы» бұйрығымен бекітілген «50302 – Ғылыми пәндерді оқыту» бағытымен сәйкестігін негіздей отырып көрсетеді.

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке ену деңгейін талдау.

Тәжірибелік-эксперименттік жұмыс барысында Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университетінің «7M01711 – Шет тілі педагогтерін даярлау» білім беру бағдарламасы бойынша магистратура студенттерінде шет тіліндегі академиялық жазылым құзыреттілігін қалыптастыруға бағытталған Integrated Academic Writing бірыңғай практикалық бағдарламасы апробациядан өткізілді. Ізденушіге 2025 жылғы 27 наурыздағы №56136 авторлық құқықпен қорғалатын объектілерге құқықтардың мемлекеттік тізіліміне мәліметтерді енгізу туралы куәлік берілді.

Осылайша, зерттеу нәтижелері 13 ғылыми жарияланымда көрініс тапты, олардың ішінде Scopus және Web of Science дерекқорларында индекстелетін журналдарда жарияланған 6 мақала, Қазақстан Республикасы Комитет ұсынған басылымдарда жарияланған 4 мақала, бір ғылыми журналдағы 1 мақала және халықаралық конференциялар материалдарында жарияланған 2 мақала бар.

4.1.4 «6D011900 шетел тілі: екі шетел тілі» мамандығы бойынша «Ақпараттық-коммуникациялық ресурстар арқылы аудармашының кәсіби-негізделген құзыреттілігін қалыптастыру теориясы мен әдістемесі» («Теория и методика формирования профессионально-базируемой компетенции переводчика на основе информационно-коммуникационных ресурсов») тақырыбындағы **Байшымырова Айгерим Утегеновнаның** диссертациялық жұмысы:

1) қаралған жұмыстар тақырыптарына талдау;

Пентина Е.О. «Болашақ шетел тілін үйретушілердің нарративтік құзыреттілігін қалыптастырудың теориялық-қолданбалы негіздері» атты диссертациялық жұмысы болашақ шетел тілі мұғалімдерін даярлаудың сапасын арттыруға бағытталған. Диссертациялық жұмыс педагогикалық ғылымға елеулі үлес қосады, бұл зерттеудің мақсатын жүзеге асырумен, қойылған міндеттермен және алынған нәтижелермен дәлелденеді. Ғылыми қызығушылық тудыратын жайт — автордың алғаш рет әзірлеген моделі, ол когнитивті-лингвомәдениеттанулық методологияға, тілдік-коммуникативтік теорияға, мәтіндік қызмет теориясына, құзыреттілікке негізделген тәсілге және когнитивистика жетістіктеріне сүйене отырып, нарративтік құзыреттілікті кезең-кезеңімен қалыптастыру жүйесі ретінде ұсынылған. Негізгі мақсат — шетел тілін мәдениаралық қатынас құралы ретінде меңгеру, бұл студенттерде коммуникация барысында ойларын логикалық дұрыс және дәлелді түрде жеткізу қабілеті қалыптаспаған жағдайда мүмкін емес, ал бұл қабілеттер «нарративтік құзыреттілік» ұғымымен тығыз байланысты. Педагогикалық нарративті жүзеге асыру концепциясы, нарративтік құзыреттілікті қалыптастырудың әдістемелік моделі және алынған зерттеу нәтижелері нарратопарындаудың механизмін ғылыми тұрғыдан терең түсінуге мүмкіндік беріп, болашақ шетел тілін үйретушілерді даярлауда

практикалық маңызға ие болып табылады, бұл ғылым мен білімнің басым бағыттары тұрғысынан өзекті.

2) диссертация тақырыбының «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия айқындаған ғылымды дамытудың басым бағыттарымен және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы;

Пентина Евгения Олеговна жүргізген зерттеу нәтижелері мемлекеттік даму стратегиялары контекстінде жоғары ғылыми және практикалық құндылыққа ие. Жұмыс Жоғары ғылыми-техникалық комиссиясы бекіткен «Педагогика» бағытына сәйкес келеді және 2007 жылғы Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңының, Қазақстан Республикасының 2030 жылға дейінгі даму Стратегиялық жоспарының, «Педагог» кәсіби стандартының басым аспектілерін көрсетеді. Сондай-ақ, Қазақстан Республикасындағы шетел тілін үйретуді дамыту тұжырымдамасына, 2022–2026 жылдарға арналған білімді дамыту тұжырымдамасына және 2024 жылғы «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Заңға сәйкестігі атап өтіледі. Нарративтік құзыреттілікті қалыптастырудың концептуалды-әдістемелік базасы қазіргі шетел тілін үйрету парадигмасына, лингвомәдениеттанулық методологияға, мәдениаралық коммуникация теориясына және құзыреттілікке негізделген (коммуникативті-когнитивтік, тұлға-орталықты және лингвомәдениеттанулық тәсілдермен өзара әрекеттесуі арқылы).

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке ену деңгейін талдау.

Зерттеу нәтижелері 1 мақалада Scopus деректер базасына индекстелген шетелдік журналда, 3 мақалада Комитет ұсынған басылымдарда, 9 мақалада халықаралық ғылыми-практикалық конференцияларда, 3 мақалада республикалық конференцияларда, 1 мақалада шетелдік ғылыми конференцияда жарияланған. 1 оқу құралы жарық көрген: «Communication specialized practices: science», ол ОӘБ-ЖБТ Білім беру бағдарламалары бойынша «Тіл және әдебиет мұғалімдерін даярлау» топтарына арналған оқу-әдістемелік құрал ретінде ұсынылған. Оқу құралы тапсырмаларының мазмұнына диссертациялық зерттеу нәтижелерінің аралық кезеңдері енгізілген. Когнитивті-лингвомәдениеттанулық кешендер (КЛК), нарративтік материалдар, видео ресурстар, технологиялар және жаттығулар енгізілген: meta-language prediction, нарративтік талдау, jigsaw reading технологиясы, контекстік-коммуникативтік тапсырмалар, Socratic debate, нарративтік құзыреттілікті қалыптастыруға арналған жобалық мазмұндағы тапсырмалар. Болашақ шетел тілін үйретушілердің нарративтік құзыреттілігін қалыптастыру әдістемесі енгізілген, бұл бакалаврларды шетел тілінде білім беру процесінде кәсіби даярлық сапасын арттыруға ықпал етеді.

5. Ресми рецензенттердің жұмысына талдау (мейлінше сапасыз пікірлердің мысалында).

Диссертациялық кеңес ресми рецензенттерді тағайындағанда рецензенттер мен ғылыми кеңесшілердің бір-бірінен тәуелсіз болу принципін басшылыққа алды. Диссертациялық кеңес ресми рецензенттер тарапынан диссертациялық зерттеудің терең талданғанын атап өтіп, олардың жұмысын қанағаттанарлық деп есептейді. Рецензенттер диссертацияны бағалау бойынша аналитикалық жұмыс жүргізіп, өз пікірлерінде келесі аспектілерді атап өткен: диссертацияның ғылым дамуының бағыттарына және (немесе) мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі, өзектілігі, жаңашылдық, тәуелсіздік, дәлдік, ішкі бірлік, практикалық құндылық, академиялық адалдық принциптеріне сәйкестігі. Ресми рецензенттердің дұрыс ресімделген пікірлері уақытында ұсынылып, 28-тармаққа сәйкес талаптарға сай болды.

Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті талаптарын ескере отырып, тәуелсіздік принципін сақтай отырып, диссертацияның сәйкес келу критерийлері бойынша талдау жасалып, соискателдің зерттеу тақырыбы бойынша ғылыми жарияланымдарының бар-жоғы қарастырылғаннан кейін, диссертациялық кеңес ресми рецензенттердің келесі кандидатураларын бекітті:

Ресми рецензенттер — Жақсылықова К.Б., педагогика ғылымдарының докторы, «Қазақ ұлттық зерттеу-техникалық университеті» АҚ профессоры, және Закирова Г.Д., педагогика ғылымдарының кандидаты, Халықаралық ақпараттық технологиялар университетінің ассистент-профессоры — Жубанова Шолпан Алдабергеновнаның диссертациялық жұмысына берген пікірлерінде зерттеудің өзектілігін атап көрсетеді. Бұл өзектілік техникалық профильдегі студенттердің шетел тілінде кәсіби-бағдарланған оқытылуын цифрландыру жағдайында дамытуға байланысты. Сондай-ақ, ресми рецензенттер интерактивті-иммерсивті тәсілдің және кәсіби-бағдарланған шетел тіліндегі құзыреттілікті қалыптастыруға арналған әзірленген модельдің ғылыми жаңалығын, цифрлық білім беру контентін енгізудің практикалық маңыздылығын, теориялық-әдістемелік негіздеменің жоғары деңгейін және зерттеу нәтижелерінің мақсаттар мен міндеттерге сәйкестігін атап көрсеткен.

Байшымырова А. диссертациясына арналған пікірлерде автордың зерттеу міндеттерін шешудегі бірегей көзқарасы атап өтіліп, алынған нәтижелердің тиісті ғылыми саланы дамыту үшін маңыздылығы көрсетілген. Рецензенттер материалды логикалық және дәйекті баяндауды, жұмыстың практикалық маңыздылығын, әсіресе нәтижелерді білім беру процесіне енгізу тұрғысынан ерекше атап өткен. Диссертация қазіргі ғылыми зерттеулерге қойылатын талаптарға сәйкес келетінін және оның жоғары дәрежеде өзекті екенін көрсеткен.

Асылжанова Данагуль Ерболовнаның «Бастауыш сынып оқушыларының шетел тіліндегі коммуникативтік құзыреттілігін ақпараттық-коммуникациялық технологиялар арқылы қалыптастырудың ғылыми-әдістемелік негіздері» тақырыбындағы диссертациясына берілген ресми

рецензиялар — Саржанова Ғалия Байжұмақызы, философия ғылымдарының докторы (PhD), «Шетел тілін оқытудың теориясы мен әдістемесі» кафедрасының меңгерушісі, Қарағанды академик Е.А. Бөкетов атындағы университеті, және Жұмабаева Әзия Елеупанқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, «Бастауыш білім» кафедрасының меңгерушісі, Қазақ ұлттық педагогикалық университеті атындағы Абай — ұсынылған зерттеудің жан-жақты және толыққанды талдауын қамтиды.

Рецензияларда таңдалған тақырыптың өзектілігі атап көрсетілген, ол білім беру процесін цифрландыру жағдайында бастауыш сынып оқушыларының шетел тілін оқыту сапасын жетілдіру қажеттілігімен байланысты. Рецензенттер диссертациялық жұмыстың теориялық және практикалық маңыздылығын, сондай-ақ оның жалпы білім беру жүйесінде оқушыларды даярлауға қойылатын заманауи талаптарға сәйкестігін ерекше атап көрсеткен.

Рецензияларда алынған нәтижелердің ғылыми жаңалығы ерекше атап өтілген, бұл бастауыш сынып оқушыларының шетел тіліндегі коммуникативтік құзыреттілігін ақпараттық-коммуникациялық технологиялар арқылы қалыптастырудың ғылыми-әдістемелік негіздерін әзірлеумен байланысты. Рецензенттер зерттеудің әдістемелік базасының негізділігін оң бағалап, заманауи педагогикалық және психологиялық-әдістемелік тәсілдердің, сондай-ақ теориялық және эмпирикалық талдау кешенді әдістерінің қолданылғанын атап көрсеткен.

Касимова Гүлжайна Құралбаевна, философия ғылымдарының докторы (PhD) («6D010300 – Педагогика және психология»), Қазақ ұлттық педагогикалық университеті атындағы Абайдың педагогика және психология кафедрасының доценті және Жүсіпова Роза Флюоровна, педагогика ғылымдарының кандидаты, Еуразиялық ұлттық университеті атындағы Л.Н. Гумилев кафедрасының доценті Бектурова М.Б. диссертациясына берілген рецензияларда жұмыстың құрылымы жан-жақты талданған. Таңдалған тақырыптың өзектілігі мен зерттеудің тереңдігі атап көрсетілген. Рецензенттер алынған нәтижелердің ғылыми жаңалығын және практикалық маңыздылығын, зерттеудің әдістемелік базасын, заманауи талдау әдістерін қолдануды ерекше атап өткен. Сондай-ақ, теоретикалық және эмпирикалық бөлімдердің жоғары сапасы және қорытындылардың қойылған мақсаттар мен міндеттерге сәйкестігі көрсетілген.

Герфанова Эльмира Фиратовна, философия ғылымдарының докторы (PhD), Astana IT University жалпы білім беру пәндері департаментінің ассистент-профессоры және Айтуарова Азиза Малдыбаевна, PhD, Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университетінің ғылыми кітапханасының директоры Пентина Е.О. диссертациясына берілген рецензияларда зерттеудің құрылымы, ғылымдағы маңызы, негізгі тұжырымдардың негізділігі жан-жақты талданған. Рецензенттер диссертациялық жұмыстың педагогикалық ғылымға елеулі үлес қосатынын және оның маңыздылығы жақсы көрсетілгенін атап өткен. Болашақ шетел тілін үйретушілердің нарративтік құзыреттілігін қалыптастыру мәселесі қазіргі заманғы педагогикалық және

шетел тілін оқыту бағыттарына толық сәйкес келеді. Диссертацияның тәуелсіздігі жоғары деңгейде бағаланған, мақсаттары мен міндеттері айқын анықталған. Рецензенттер Пентина Е.О. жүргізген зерттеудің өзекті екенін және педагогикалық ғылым мен қоғам алдында тұрған негізгі мәселелерді шешуге үлес қосатынын көрсеткен, бұл білім жүйесін дамыту басымдықтарына толық сәйкес келеді. Диссертацияның негізгі қорытындылары ғылыми дәлелдерге негізделген, лингвистика, психолінгвистика, педагогика және шетел тілін оқытудың әдістемесі саласындағы қазіргі теориялар мен зерттеулердің жан-жақты талдауына сүйенген. Заманауи талдау әдістері қолданылғаны және алынған қорытындылар мен нәтижелер қойылған міндеттерге сәйкес келетіні атап көрсетілген.

6. Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру жөніндегі ұсыныстар.

1. - Шетелдік ғылыми жетекшілерді формалды тартудан тұрақты қызмет ететін академиялық әріптестікке өту ұсынылады. Докторант пен халықаралық ғылыми жетекшінің бірлескен ғылыми жарияланымдары немесе зерттеу жобаларын міндетті түрде жүргізуін қамтамасыз ету, сондай-ақ докторанттардың халықаралық гранттық бағдарламалар мен ғылыми консорциумдарға қатысуын қолдау тиімді болады. Бұл зерттеулер сапасын арттыруға және қазақстандық ғылымды әлемдік ғылыми кеңістікке интеграциялауға мүмкіндік береді.

- Ғылыми нәтижелілікті, халықаралық бәсекеге қабілеттілікті және докторлық зерттеулердің практикалық маңыздылығын арттыру мақсатында Қазақстанда докторантураға гранттар бөлудің қазіргі тетігін трансформациялау қарастырылуы тиісті. Жеке бағытталған қаржыландыру моделінен жетекші шетелдік университеттер мен ғылыми орталықтарда кең қолданылатын жобалық бағытталған модельге көшу ұсынылады. Бұл модельде докторанттар абстрактты ғылыми мамандыққа емес, нақты зерттеу жобасына қабылданады, онда ғылыми мәселе, әдістеме, күтілетін нәтижелер мен практикалық әсер айқын түрде анықталады. Қазақстан контекстінде аталған модельді кезең-кезеңімен енгізу мүмкін деп есептеледі: алдымен жетекші зерттеу университеттерінде пилоттық бағдарламалар арқылы, кейін ұлттық деңгейде кеңейту. Сол уақытта докторанттарды жеке іріктеу элементтерін сақтау ұсынылады, бірақ олар бекітілген ғылыми жобаларға қатаң байланыстырылған түрде жүргізілуі тиіс.

- Ағымдағы бақылау жүйесін мазмұнды ғылыми сараптамаға трансформациялау орынды деп есептеледі. Диссертациялық зерттеудің прогресін тәуелсіз сарапшылардың қатысуымен, соның ішінде шетелдік ғылыми орталықтар мен отандық ғылыми-зерттеу институттарының өкілдерін тарту арқылы жүйелі сыртқы бағалау тәжірибесін енгізу ұсынылады.

-Алдын ала қорғау рәсімін ашық ғылыми семинарлар форматында өткізу ұсынылады.

- Докторанттардың ішкі және сыртқы академиялық мобильдігін ынталандыру қажет, соның ішінде басқа Қазақстан университеттері мен ғылыми ұйымдарында, сондай-ақ шетелде семестрлік оқу немесе зерттеу жұмысына қатысу мүмкіндіктері.

- Докторантураны қолдауға арналған біртұтас цифрлық платформаны құру тиімді, ол ғылыми прогресті, жарияланым белсенділігін және академиялық адалдықты бақылауды қамтамасыз етеді, сондай-ақ қорғалған жұмыстардың бірыңғай цифрлық дерекқорын жасауға мүмкіндік береді.

7. Философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежесін алуға арналған кадрларды даярлау бағыты бөлінісіндегі диссертациялардың саны:

1) қорғауға қабылданған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының) – 4.

2) қараудан алынып тасталған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының) – жоқ.

3) рецензенттердің теріс пікірін алған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының) – жоқ.

4) қорғау нәтижелері бойынша теріс шешім алған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының) – жоқ.

5) пысықтауға жіберілген диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының) – 2.

6) қайта қорғауға жіберілген диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының) – жоқ.

Ескерту:

Диссертациялық кеңес Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитетінің төрағасының 2025 жылғы 4 наурыздағы №305 бұйрығымен бекітілген. Диссертациялық кеңестің мандаты 2028 жылғы 3 наурызға дейінгі мерзімге беріледі.

ДК-тің төрағасы Кульгильдинова Т.А.

ДК-тің ғалым хатшысы Елубаева П.К.

Мерзімі 2025 жыл желтоқсан.

